

Strategische Koers Domein SamenLeven

Samen onderweg

Mary Bezuijen, domeinmanager SamenLeven
Juni 2022

de **BUCH** presenteert!

Wat doet Domein Samenleven?

- **Beleid op gebied van de gedecentraliseerde taken Rijk:**
Wmo (incl maatschappelijk opvang en HG & KM), Jeugdhulp en Participatie (werk, inkomen, schulden), wet inburgering
- **Beleid Kunst & Cultuur, Sport, Gezondheidsbeleid, Wonen & Zorg.**
- **Opdrachtgever maatschappelijke- en zorgpartners:**
Inkoop Wmo en Jeugdhulp; regionale Samenwerking met Alkmaar en Dijk en Waard
Verstrekken subsidies op basis van verordening tbv activiteiten en ondersteuning
- **Integrale uitvoering Wmo, Jeugdhulp en Participatie in het Sociaal Team**

Waarom een strategische koers?

Om uit **waan** van de dag te komen:

- Overzicht, inzicht, ordening: in control
- Creëren van samenhang en daarmee meerwaarde
- Paraplu, de context waarbinnen we werken
- Stip op de horizon

Kader: Opmaat naar
nieuw beleidskader

Het geeft een juist **beeld**:

- Waar staan we nu in ons domein?
- Waar zijn we van en waar zijn we niet van?

Sturen:

- Iedereen werkt vanuit hetzelfde perspectief
- Op doelen & resultaten

Middelen en resultaten:

Beheersmaatregelen in processen ingebed
Verantwoording kunnen afleggen op DVO's

Faciliteren bestuurlijke keuzes:

- Laden van de G van gezamenlijkheid (Samen Sterk)
- Focus op bestuurlijke ambities en doelen

Organisatie:

- Kader doorontwikkeling Sociaal Team
- Structureren en sturen domein *SamenLeven*

1. Bouwstenen van de Strategische koers:

- Missie BUCH en Missie en Visie domein SamenLeven
- Doelen bestuursopdracht 'Samen Sterk'
- Ontwikkelingen 2015-2021; nieuwe taken en doelgroepen / ander werk?
- Nieuw Wenkend perspectief voor de toekomst; sociale basis
- Strategische koers Samenleven: vier uitgangspunten

leefwereld, preventie, eenvoud en duidelijke keuzes

- Strategische koers Samenleven: tijdspad

Missie BUCH en Domein SamenLeven

Missie de BUCH:

De BUCH werkorganisatie is er om bij te dragen aan een **fijne woon-, werk- en leefomgeving** voor de inwoners, ondernemers, organisatie en bezoekers van de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo

Missie domein SamenLeven:

Het welzijn van onze inwoners staat centraal. Zij voelen zich **betrokken** bij elkaar.

We ondersteunen inwoners om zo lang mogelijk **zelfredzaam** of **samenredzaam** te zijn. Zo houden mensen **regie** op hun eigen leven.

Doelen bestuursopdracht 'Samen sterk'

- **Dienstverlening** verbeteren aan inwoners, ondernemers én van organisatie van vier colleges en raden.
- Meer **voordeel voor** inwoners en ondernemers uit de samenwerking.
- **Samenwerking verbeteren** vanuit een **heldere** en **eenduidige** inhoudelijke stip op de horizon.
- Het **bestuurlijke comfort vergroten**, bij zowel colleges als raden.
- De **communicatie verbeteren** over de **publieke meerwaarde** van de samenwerking.
- **Betere toerusting** van de werkorganisatie voor de opgaven van nu en in de toekomst

Visie domein SamenLeven

Uitgangspunten visie van De BUCH op het sociaal domein De vijf uitgangspunten kunnen ook worden beschouwd als de strategische doelen. Ze vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat De BUCH ontwikkelt binnen het sociaal domein – dit is het ‘wenkend perspectief’.

1. zelfredzaamheid en eigen regie
2. preventie en vroeg signalering
3. integraal werken en maatwerk
4. ruimte aan maatschappelijke initiatieven
5. experimenteren

Ontwikkelingen 2015-2021

- Start BUCH: minimum variant capaciteit inclusief korting Rijk
- Uitbreiding wettelijke taken:
 - bijv. *Wet verplichte GGZ, Nationaal programma onderwijs*
 - Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wet inburgering*
- Verbreding doelgroep: (zie volgende sheet)
- Toename en complexiteit (zorg) vraag
- Stijgende zorgkosten
- Invoering abonnementstarief HBH: 2019

Beheersmaatregelen

MEER TAKEN VOOR HETZELFDE GELD & INZET

Nieuwe doelgroepen, nieuwe taken

Toename van doelgroepen door:

- Schulden
- Eenzaamheid
- Vergrijzing
- Extramuralisering
- GGZ (WvGGZ, verwarde personen, 1%, PACT van uitstroom, BW/BT)
- Taakstelling huisvesting statushouders
- Effecten i.v.m. abonnementstarief
- BUIG-aanvragen
- Krapte woningmarkt, woonurgenties
- Burgerparticipatie
- Verbreding wettelijke kaders

Nieuwe doelgroepen:

- Wajongers (geen UWV recht na herkeuring)
- Mensen met een arbeidsbeperking (WSW gesloten)
- Jongeren vanuit Pro/Vso onderwijs
- Statushouders
- Schuldhulpverlening
- Nationaal Programma Onderwijs

Crisis opgaven:

- Corona (oa.TONK en TOZO)
- Opvang Oekraïne vluchtelingen

Gemeente
UITGEEST

Werken in domein SamenLeven

Verbreiding van het werk:

- Er komen meer en zwaardere doelgroepen bij.
- Er zijn meer thema's en taken die SamenLeven moet uitvoeren
- We hebben meer afstemmings- en samenwerkingspartners.
- We aan meer sturen op data en budget, kwaliteit en proces.

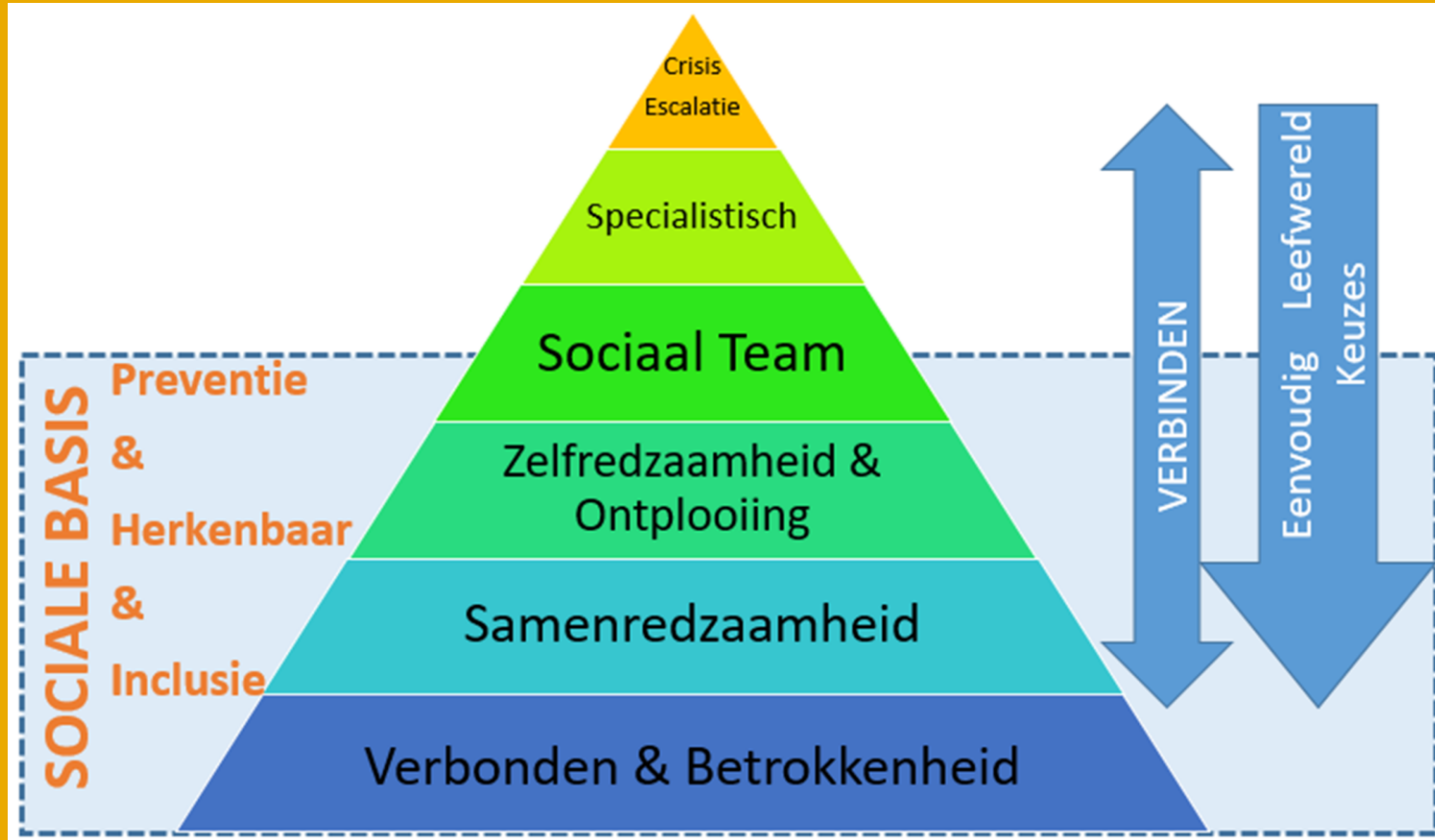
Toename complexiteit van het werk:

- Financieringsstromen en de wettelijke kaders moeten we gemeentelijk inpassen
- Vertalen en verdelen van het werk naar de verschillende BUCH-gemeenten
- We gaan meer samenwerken op regionaal niveau
- Burgerparticipatie wordt belangrijker, hierdoor verandert beleidsvorming
- De problematiek van de inwoners wordt steeds complexer
- Ontwikkelingen zoals Zaffier, fysieke/mentale effecten van corona, ontwikkelingen arbeidsmarkt

Toename diversiteit van het werk:

- Van beleid tot uitvoering (verschillende expertises door complexere en meer doelgroepen)
- Beleidsontwikkeling en -uitvoering (verschuivingen en verbredingen binnen beleidsterreinen)

Strategische koers: HET WENKEND PERSPECTIEF

Bouwstenen Sociale Basis: de opgave

SOCIALE BASIS

Verbonden & betrokkenheid

- Stimuleren bewoners en maatschappelijk initiatief
- Ontwikkelen partnerschap
- Stimuleren ontmoeten & netwerken

Samenredzaamheid

- Vroegtijdig signaleren van problemen
- Faciliteren omzien naar elkaar (vrijwillige inzet)
- Mantelzorgers in balans

Zelfredzaamheid & ontplooiing

- Veilig, gezond en kansrijk opgroeien
- Stimuleren gezonde leefstijl en welbevinden
- Veerkracht vergroten & praktische hulp en steun

Strategische koers: 4 PIJLERS

We werken **vanuit de INWONER en zijn/haar LEEFWERELD**

We bewegen ons meer richting **PREVENTIE**

We organiseren ons **EENVOUDIG**

We maken **DUIDELIJKE KEUZES**

Strategische koers Samenleven: tijdspad

LEEFWERELD

- Inzet op omzien naar elkaar
- Faciliteren Samenredzaamheid
- Ontwikkelen talenten
- Stimuleren zelfredzaamheid
- Versterken regie

EENVOUDIG

- Overzichtelijk
- Begrijpelijk
- Laagdrempelig
- Zichtbaar
- Dichtbij
- Herkenbaar

DUIDELIJKE KEUZES

- Doen wat passend is
- Weten wat nodig is
- Werken vanuit de opgave
- De juiste ondersteuning op de juiste plek leveren
- Kostenbewust werken

PREVENTIE

- Problemen zo klein mogelijk houden
- Vroeg signaleren
- Versterigen sociale basis: inzet op collectieve, laagdrempelige activiteiten en ondersteuning

Wat is klaar of loopt

2018
uitvoering
sociaal teams

2019/2021
meerdere
locaties
sociale teams

2021-2023
beheersmaat-
regelen

2022-2023
preventie- en
expert-
medewerkers

Wat moet nog

2022: Samenwerking
Zaffier, versterken
eigen regie inwoner

2022: Wijklocaties,
een preventiekaart
BUCH-breed

2023-2024:
Objectiveren van de
opgave, inzet hierop
afstemmen

2022: Versterken
preventietaak, sturing
in- en uitstroom
cliënten

2. Ontwikkelingen en opgaven?

- Ontwikkelingen jeugd, Wmo, participatie
- Ontwikkelingen onderwijs en sociale basis
- Organisatieontwikkelingen
- Kernboodschap
- Sturen op preventie en vanuit kostenperspectief
- Bestuurlijke richting en keuzes

Ontwikkelingen Jeugd, Wmo, Participatie

Jeugdhulp:

- ✓ Nieuwe contracten ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf
- ✓ Verwervingsstrategie JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg)

Participatie:

- ✓ Nieuwe wet schuldhulpverlening
- ✓ Nieuwe wet inburgering
- ✓ Arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsmarktbeperking vergroten (Breed offensief)

Wmo:

- ✓ Nieuwe contracten huishoudelijke ondersteuning
- ✓ Voorkomen van eenzaamheid
- ✓ Huisvesten van urgente doelgroepen (PACT Wonen)
- ✓ Van beschermd wonen naar beschermd thuis
- ✓ Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
- ✓ Doorontwikkelen sociaal team

Ontwikkelingen onderwijs en Sociale basis

Onderwijs:

- Onderwijsvisie
- Nationaal programma onderwijs
- Aanbesteding leerlingenvervoer

Sociale Basis: accenten

- Positieve gezondheid
- Gezonde leefstijl door
- Sportakkoorden
- Cultuur met kansen

Voorbeelden in Heiloo

Eén tegen eenzaamheid

Duo fietsen

Repaircafé

Alzheimercafé

Trefpunt on the move

Mantelzorgondersteuning

Organisatie ontwikkelingen

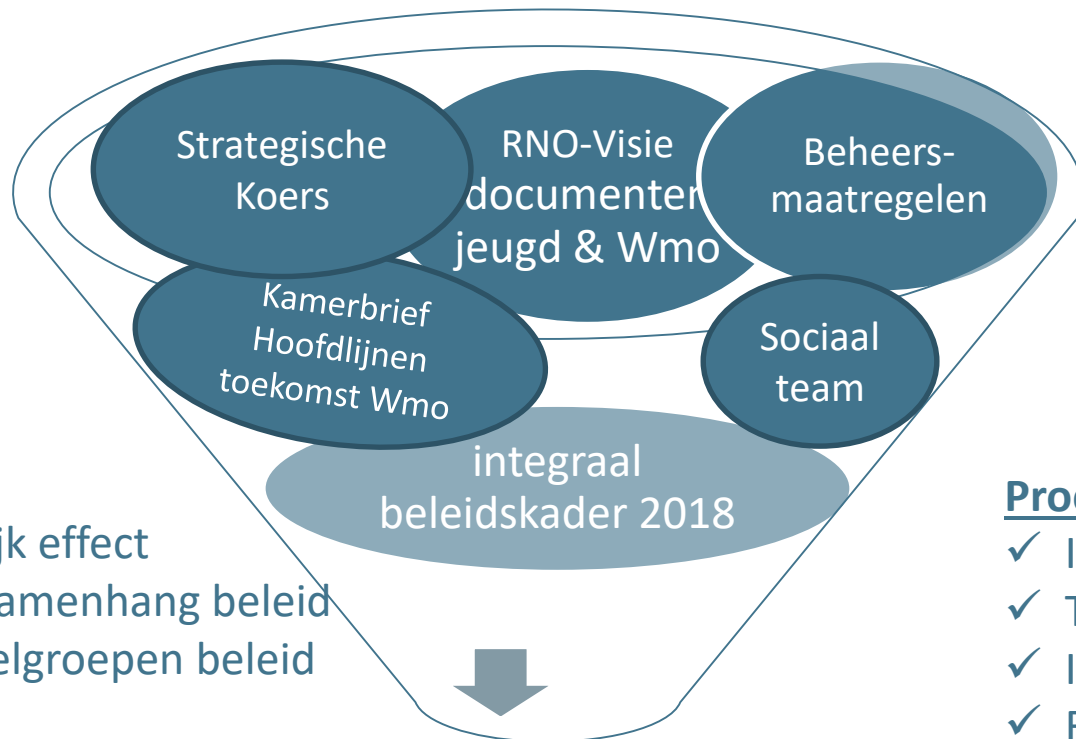
Ontwikkelingen Zaffier

Per 1 januari 2023 voert Zaffier de taken uit van de Participatiewet.
Dit geldt ook voor het beleid en de uitvoering.

Beheersmaatregelen sociaal domein:

- ✓ Aantal: 28 maatregelen (korte en lange termijn)
- ✓ Doel: ombuigen & voorkomen tekorten in het sociaal domein
- ✓ Aanpak: uitvoering financiële en een inhoudelijke analyse naar de kostenstijgingen voor jeugdhulp en Wmo-ondersteuning.
- ✓ Probleemstelling: Toename groei zorgkosten o.a. effecten van Corona en toename complexe zorgvragen, toename aantallen hulpvragers
- ✓ Resultaat: meet grip op kosten sociaal domein door resultaatgerichte sturing en betere monitoring.

Beleidskader 2023 t/m 2026

Inhoud:

- ✓ Missie
- ✓ Visie
- ✓ Doelen
- ✓ Maatschappelijk effect
- ✓ 1 nota vanuit samenhang beleid
- ✓ Geen apart doelgroepen beleid

Proces:

- ✓ Interactief
- ✓ Toets Koers (nu)
- ✓ Input ASD & partners
- ✓ Raadsinformatieavond

NIEUW BELEIDSKADER 2023

de **BUCH**

vaststelling door nieuwe colleges en
raden in najaar 2022

Wijkplannen: objectiveren opgave

- ✓ Dezelfde cijfers over de opgave:
 - Cijfers over Zorgconsumptie *Wmo, Jeugdzorg, HbH, voorzieningen*
 - Cijfers over de mate van kwetsbaarheid *Werk, Opleiding, Inkomen, gezondheid*
 - Cijfers over de veerkracht: *Sociale Cohesie, bewoners initiatieven en netwerken*
- ✓ Eenduidige beschrijving van de opgaven:
 - Inwoners, sociaal team, maatschappelijke partners, adviesraden, college
 - Vorm en proces gelijk: inhoud is couleur locale
- ✓ Gedragen speerpunten mbt de opgave:
 - 2-3 “vliegwielen/speerpunten” per wijk
 - Leidend voor inzet sociaal team en middelen (o.a.subsidies)

Kernboodschap

Wij zetten samen met inwoners en onze netwerkpartners in op laagdrempelige activiteiten en ondersteuning, een stevige sociale basis, dichtbij huis. Dichtbij is daar waar mensen hun leven zo fijn mogelijk kunnen leven. In een omgeving waar mensen naar elkaar omkijken met ontmoetingen die daaraan bijdragen.

Passende hulp of ondersteuning is dichtbij als dit nodig is. De gemeente helpt inwoners, als zij dit zelf niet (meer) kunnen, bij het regelen van die hulp en ondersteuning van familie, vrienden, buurtgenoten, vrijwilligers of professionals die past bij de situatie die er speelt. Dat is onze Koers: Samen Onderweg.

Focus op preventie, zo sturen we daarop

1. Andere werkwijze toegang:

- ✓ PERSPECTIEF: Positieve gezondheid, focus op wat kan wel, talenten, kansen en inzet ondersteuning sociale basis
- ✓ ORGANISATIE: We bieden kwalitatief hoogwaardige triage
- ✓ COMMUNICATIE: Sociaal team is er voor iedereen die zelf de weg niet weet

2. Samenhang laagdrempelig aanbod en verstevigen sociale basis:

- ✓ PERSPECTIEF: Overzicht, herkenbaarheid, toegankelijkheid en samenwerking partners
- ✓ ORGANISATIE: Wijkplannen, Welzijn op Recept
- ✓ COMMUNICATIE: onder andere Preventiekaart & Sleutelfiguren, wegwijzers voor inwoners en professionals

3. Investeren in data en monitoring:

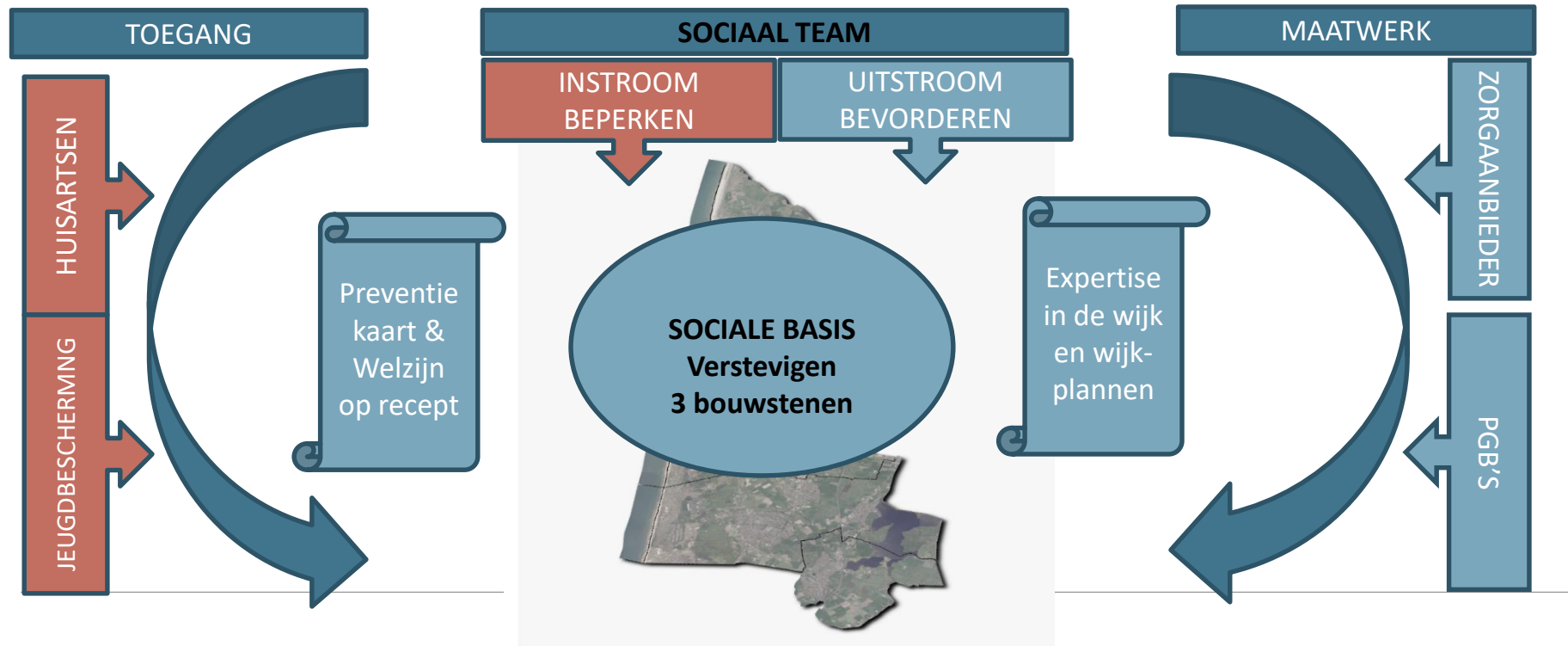
- ✓ PERSPECTIEF: Meten is weten, vertellen is begrijpen
- ✓ ORGANISATIE: Beleid en uitvoering dicht op elkaar,
- ✓ COMMUNICATIE: Cijfers en storytelling samen compleet beeld van de voortgang van de doelen aan college en raden

4. Preventie contractpartners:

- ✓ PERSPECTIEF: Specialistische kennis en ervaring delen met de sociale basis
- ✓ ORGANISATIE: Preventieafspraken subsidies en inkoop (In RNO-verband)
- ✓ COMMUNICATIE: Vertaling van de uitgangspunten regionale visie jeugdzorg en inkoop

Sturen op in- en uitstroom

Bestuurlijke richting en keuzes

Rollen:

- College/Raad focus op 'WAT': maatschappelijke effecten en doelen (Beleidskader en DVO)
- BUCH focus op 'HOE': voorstellen en scenario's voor beleid en uitvoering

Missie/visie toekomst proof:

- Missie, visie en koers als input veranderstrategie
- Nieuw beleidskader

Ondersteunen beweging naar preventie:

- 1 BUCH Breed Sociaal Team per 1 juli 2022
- Lange termijn: Financiële prikkels systeem/ niet alleen gemeente beheersmaatregelen)
- Korte termijn: communicatie intern/extern

Eenduidig, verschil waar nodig:

- BUCH-breed beleid; ruimte lokale accenten op omvang, kwaliteit, locatie (wijkplannen);
- Specifiek beleid per gemeente; plustaak.

Raden meenemen

Samenhangend beleid is uitgangspunt:

Problemen doelgroep verschillend; oplossing vaak hetzelfde (omvang, kwaliteit, locatie)

- Profiteren van beleidseffecten vanuit leefwereld van de inwoner;
- Introductie sociale basis; samenhang tussen veerkracht in de wijk en synergie thema's en domeinen

Planning en afstemming College en Raad

Planning beleidskader 2023 op hoofdlijnen:

- 1 juni Raadsavond integraal beleidskader
- 4 juli Advies ASD's vragen
- Augustus vaststellen beleidskader in college
- Uiterlijk september/oktober vaststellen beleidskader in gemeenteraad

Hoe in gesprek op sociaal:

- College: Bestuurlijk overleg met 4 vakinhoudelijk wethouders BUCH gemeenten & bestuurlijke afstemming vakinhoudelijk wethouder lokaal: DVO's en wijkplannen sociaal domein breed.
- Raad: Voortgangsrapportages Beheersmaatregelen & raadinformatieavonden
Voorstel: werkbezoeken, filmpjes, gesprekken met uitvoering?

SAMEN STERK

Samen onderweg
naar een stevige
sociale basis.

de **BUCH**

Bedankt voor uw aandacht

Mary Bezuijen, domeinmanager SamenLeven

